

Carefield Zorg
T.a.v. Dhr. G. van Huizen
Torenveen 9
9511 PB GIETERVEEN

9 oktober 2019

Betreft: Berekening stikstofdepositie zorgboerderij Torenveen 9 te Gieterveen
Kenmerk: 192342
Type document: Briefrapport

Geachte heer Van Huizen,

Hiermee sturen we u de notitie voor de gevraagde stikstofberekening voor (het bestemmingsplan voor) de zorgboerderij op het perceel Torenveen 9 te Gieterveen.

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren. Er bestaat geen functionele relatie tussen opdrachtgever en Eco Reest BV.

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens "NEN-EN-ISO 9001:2015", voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties, sloopbegeleiding, bouwkundige opnames en energieprestatie advies.

Eco Reest is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

De uitkomsten van de berekening zijn gebaseerd op aangeleverde informatie van de opdrachtgever (telefonisch gesprek 27 september en mail 30 sept jl.), waar nodig aangevuld met aannames (die als zodanig zijn geformuleerd onder het kopje uitgangspunten) en de rekenmethodiek van AERIUS Calculator (versie 2019).

Aanleiding en doelstelling

Aanleiding van de stikstofberekening is de herziening van het bestemmingsplan voor legalisatie van een kleinschalige zorgboerderij en uitbreiding van de bijgebouwen op het perceel Torenveen 9 te Gieterveen. Gemeente Aa en Hunze heeft, gezien de recente PAS-uitspraak¹, de initiatiefnemer gevraagd om na te gaan of er als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen sprake is van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In voorliggende notitie zijn de uitgangspunten en de resultaten van de uitgevoerde AERIUS-berekening beschreven.

Plangebied en ontwikkelingen

Het plangebied (Torenveen 9, Gieterveen) is jarenlang gebruikt als woonperceel. In de bestaande woonboerderij en bijgebouwen is recent een zorgboerderij gehuisvest. Er zijn acht woonplekken met 24-uurszorg (beschermde wonen) gerealiseerd.

¹ Het toetsingskader voor het onderdeel stikstof was tot voor kort het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Op 29 mei jl. is het PAS door de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2019:1603) vernietigd. Dit betekent dat voor projecten en plannen met toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden niet meer kan worden teruggevallen op het PAS als basis voor toestemming voor activiteiten. Het Rijk en provincies werken op dit moment aan een oplossing voor deze impasse.

Eco Reest BV

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
T 0528 373982
F 0528 373907

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
T 0596 633355

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
T 036 8200376

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

BANK

NL16 TRIO 01985.27.128
BIC: TRIO NL2U

BTW-NUMMER

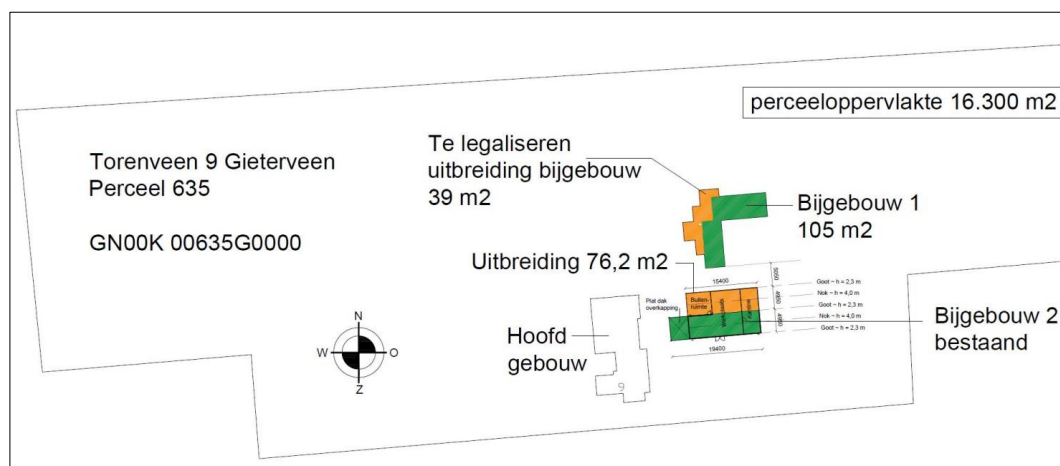
NL 8534.83.966 B01

K.V.K. MEPEL

59436247

Op al onze werkzaamheden is DNR 2011 van toepassing, die op aanvraag wordt toegezonden.

Conform de ontwerp-tekening (René van der Burg Bouwkunde en vormgeving, 2017) worden ten behoeve van een herindeling in het hoofdgebouw enkele interne verbouwingen op de begane vloer en verdieping uitgevoerd. Het totale oppervlak van het hoofdgebouw blijft gelijk (188,5m²). Bijgebouw 1 wordt uitgebreid (+39m²) met een extra wooneenheid, verkeersruimte en een gedeelde badkamer. Daarnaast is nog een tweede bijgebouw op het perceel aanwezig die in gebruik wordt genomen als werkplaats en kantine. Het oppervlak van dit gebouw wordt verdubbeld naar 152,5m² (exclusief overkapping). De wijzigingen in het bebouwingsoppervlak worden weergegeven in figuur 1. Middels het gewijzigde bestemmingsplan wordt het planologisch regime in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie. Het bestemmingsplan geeft als maximaal bebouwingsoppervlak (gebouwen en overkappingen) 580m² (ruimtelijkeplannen.nl). Het merendeel van de bebouwing wordt met behulp van zonnepanelen verwarmd, deels wordt gebruik gemaakt van een conventionele cv-installatie.

Figuur 1. Situering uitbreiding bijgebouw 1 en 2 (bron: René van der Burgh Bouwkunde & Vormgeving).

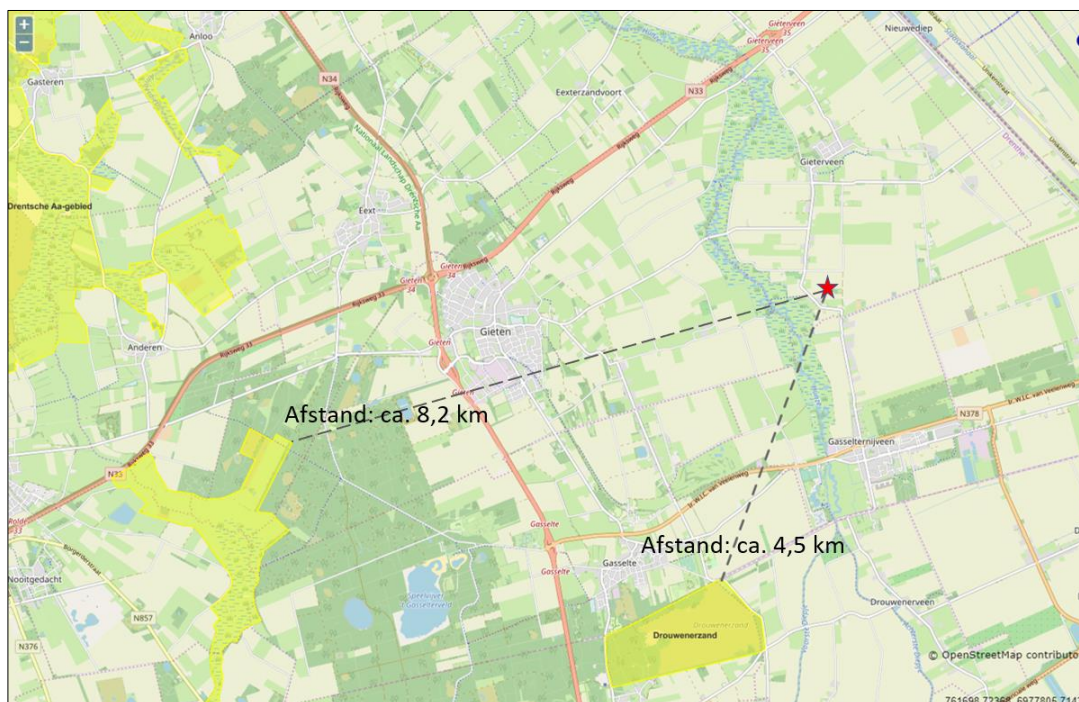
Toetsingskader

Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties of in het verkeer. De stikstof slaat in het projectgebied en ruime omgeving neer (stikstofdepositie) en kan verzurende en vermestende effecten hebben op Natura 2000-gebieden (zie figuur 2). Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn en de bescherming ervan is verankerd in de Wet natuurbescherming (Wnb).

De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstof-aspect is het rekenmiddel AERIUS Calculator (versie 2019) te gebruiken om de te verwachten depositie van stikstof (N) van emissiebronnen te berekenen. Voor ontwikkelingen waarbij géén sprake is van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden binnen Natura 2000-gebieden, is geen vergunning nodig. In dat geval kan het plan worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot Natura 2000-gebieden. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn *significant* negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling, saldering en/of een vergunning nodig.

Het toetsingskader van effecten van stikstofdepositie voor een bestemmingsplan(wijziging) bestaat uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke situatie en de toekomstige situatie

(uitgaand van maximale planinvulling). Voor voorliggend plan is als eerste stap de beoogde toekomstige situatie (de gehele zorgboerderij) doorgerekend. Indien sprake is van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden ($>0,00$ mol/ha/jr), dient als tweede stap middels een verschilberekening een vergelijking met de huidige feitelijke situatie te worden gemaakt om de feitelijke toename te berekenen.

Figuur 2. Globale ligging projectgebied (rode asterisk) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel). De afstand tot het meest nabij gelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied betreft 4,5 km (Drouwenierzand). Andere (stikstofgevoelige) Natura 2000-gebieden zoals het Drentsche Aa-gebied liggen op meer dan 8 kilometer afstand (bron ondergrond: synbiosys.alterra.nl).

Uitgangspunten berekening

Bij het bepalen van de stikstofdepositie als gevolg van een plan/project dient zowel met de gebruiks- als de aanlegfase rekening te worden gehouden. De fase met de hoogste depositie is bepalend voor een eventuele vergunningaanvraag.

De initiatiefnemer geeft aan de werkzaamheden handmatig uit te voeren en voor de werkzaamheden geen gebruik te maken van emitterende mobiele machines. Emissie afkomstig van de tijdelijke aanlegfase is daarmee ten opzichte van de gebruiksfase van ondergeschikt belang en blijft zodoende buiten beschouwing. In de toekomstige situatie zijn twee bronnen van stikstofoxiden relevant: gebouwemissies (stookinstallaties) en verkeer. Hieronder wordt ingegaan op de uitgangspunten die zijn toegepast in de AERIUS-berekening.

Bebouwing:

- Voor de bebouwing is, conform het bestemmingsplan, uitgegaan van het maximale bebouwingsoppervlak van 580 m^2 . Dit betreft een worst case benadering, aangezien hier ook onverwarmde overkappingen e.d. onder vallen.
- Voor de emissie is, gezien de hoeveelheid gemeenschappelijke ruimtes, de emissiefactor van de sector 'kantoren en winkels' à $0,16 \text{ kg NO}_x \text{ per m}^2 \text{ vloeroppervlakte}$

aangehouden². Dit betreft een overschatting van de werkelijkheid, aangezien de emissie van woningen lager ligt. Een appartement heeft bijvoorbeeld een emissiewaarde van 1,25 kg NO_x/jr (RIVM 2018). Daarbij wordt ook deels gebruik gemaakt van zonnepanelen, zodat in de praktijk is van een lagere uitstoot.

- Op de locatie van de bebouwing is een vlakbron ingetekend, waarbij het maximale oppervlak (580m²) als 'kantoren en winkels' in de categorie plan is aangegeven. Hierbij zijn de standaardwaarden aangehouden die AERIUS hanteert wat betreft de uitstoothoogte en spreiding bij deze categorie.

Verkeer:

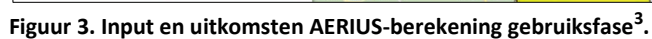
- Voor het aantal verkeersbewegingen is de maximale verkeersgeneratie voor een serviceflat van drie verkeersbewegingen per etmaal per woning aangehouden. Hierbij is uitgegaan van een niet stedelijke locatie in het buitengebied. Voor de zorgboerderij (24 uurszorg) komt dit neer op 24 verkeersbewegingen per etmaal (8 wooneenheden*3 verkeersbewegingen). Daarnaast zijn in de berekening verkeersbewegingen voor de dagbesteding meegenomen. Hierbij is ervan uitgegaan dat er 7 personen (6 personen + 1 leiding) dagelijks heen en weer rijden. Dit resulteert in 14 verkeersbewegingen per dag (7 personen*2 verkeersbewegingen). Het dagelijkse aantal van 40 verkeersbewegingen (24+14 mvt/etm) betreft een overschatting van de werkelijkheid, aangezien AERIUS een etmaalcijfer doorvertaalt naar de jaarlijkse emissie (365 dagen), zonder aftrek van vakanties/weekenden e.d.
- Voor de ontsluiting is ervan uitgegaan dat 50% in noordelijke richting (Bonnerveen/Herenweg Noord) en 50% in zuidelijke richting (Torenveen/Gasselterboerveen/Hoofdstraat) rijdt. Per richting komt dit neer op 20 verkeersbewegingen per dag.
- De bovengenoemde verkeersaantallen zijn als licht verkeer gekoppeld aan lijnbronnen in de categorie wegverkeer, buiten de bebouwde kom. Daarbij zijn de standaardwaarden die AERIUS hanteert wat betreft de emissiefactor en uitstoothoogte voor dit verkeerstype.
- De lijnen zijn vanaf het plangebied in noordelijke richting tot de N33 ingetekend en in zuidelijke richting tot de N378. Vanaf deze punten gaat het extra verkeer op in het heersende verkeersbeeld.

Aangezien een deel van de werkzaamheden reeds is uitgevoerd, is de berekening voor het rekenjaar 2019 uitgevoerd.

Rekenresultaten en conclusie

Uit de AERIUS-berekeningen voor het beschouwde plan (inclusief uitbreidingen) komt naar voren dat géén sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol/ha/jaar op Natura 2000-gebieden (zie figuur 3). Het bestemmingsplan heeft daarmee geen negatief effect als gevolg van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Voor realisatie van het plan geldt voor het aspect stikstof geen vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

² RIVM (2018). Emissiewaarden AERIUS, versie 5 juli 2018 (<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/ruimtelijke-plannen-emissiefactoren/05-07-2018>).

J. Kamps

Pagina 5 van 5